



Co-funded by the  
European Union

# European Fundamental Values in Digital Era

ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH  
ERASMUS-JMO-2022-COE — Jean Monnet Actions in the field of  
Higher Education: Centres of Excellence

Project: 101085385 — EFVDE

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Workshop for practitioners  
(no 1, part 2)



Co-funded by the  
European Union

## Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру

Воркшоп для практиків є частиною проекту Центр Досконалості Жана Моне “Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру”, 101085385 – EFVDE – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH, що фінансується Європейським Союзом.

Однак висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов’язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти і культури (EACEA). Ні Європейський Союз, ні орган, що надає гранти, не можуть нести за них відповідальності.



Co-funded by the  
European Union

# Воркшоп для практиків «Іновації в європейському регулюванні: цифрові платформи, штучний інтелект, вирішення спорів онлайн (ODR)» (№ 1, частина 1, 20-21 квітня 2023)

Порядок денний:

1. Комплексне регулювання
2. Онлайн посередники vs. онлайн-платформи
3. Передумови
4. Digital Services Act революція

Тема дня 1:

Огляд іновацій законодавства ЄС у сфері регулювання онлайн платформ і онлайн посередників



Co-funded by the  
European Union

## European Fundamental Values in Digital Era

This project purports **to provide a European Fundamental Values based framework for the issues shaped and brought about by digitalization in Ukraine.** For this purpose, the Interdisciplinary Research Hub on European Fundamental Values and Digitalization will be established at Yaroslav Mudryi National Law University. The project consists of three parts: research, educational (sharing) and policy-making.

ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH

ERASMUS-JMO-2022-COE — Jean Monnet Actions in the field of Higher Education: Centres of Excellence

Project: 101085385 — Efvde

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.



Co-funded by the  
European Union

## Комплексне регулювання

Digital Services Act (DSA), Regulation 2022/2065  
Digital Markets Act (DMA), Regulation 2022/1925

Artificial Intelligence Act (a draft EU law)

General Data Protection Regulation (GDPR), Regulation 2016/679

### «Технологічний» підхід

Підхід «м'якого права»

White Paper on Artificial Intelligence, Ethics Guidelines for  
Trustworthy AI and Policy and investment recommendations



Co-funded by the European Union

### Пропозиції з регулювання



Co-funded by the European Union



Data source: [European Commission](#)

У Додатку 1 пропозиції наведено перелік методів і підходів, які сьогодні використовуються для розробки ШІ. Поняття "система штучного інтелекту" стосуватиметься ряду програмних технологій, які охоплюють "машинне навчання", системи "на основі логіки та знань" і "статистичні" підходи

Учасники галузі, включаючи Microsoft і Google, наполегливо лобюють політиків ЄС, щоб виключити штучний інтелект загального призначення, такий як ChatGPT, із зобов'язань, накладених на системи штучного інтелекту з високим рівнем ризику



Co-funded by the  
European Union

## Загальна «ціннісна» рамка

European Declaration on Digital Rights and Principles for the Digital Decade 2023/C 23/01

- Поставити людей у центр цифрової трансформації (технології повинні служити і приносити користь).
- Використовувати технології для об'єднання людей (справедливе та інклюзивне суспільство та економіка, сталий розвиток, рівний доступ).
- Підтвердити свободу вибору у взаємодії з алгоритмами та системами штучного інтелекту та в справедливому цифровому середовищі.
- Сприяти участі в цифровому громадському просторі  
Забезпечувати право приватність та захист персональних даних.



Co-funded by the  
European Union

## Онлайн посередники vs. онлайн платформи

### Посередники - це:

- **прості передавачі даних (mere conduit)** - інтернет-провайдери, реєстратори доменних імен, VPN і т.п.;
- **тимчасові зберігачі (caching)** - мережі доставки контенту (CDN), зворотні проксі-сервери;
- **хостинг (hosting)** - хмарні послуги, веб-хостинг, будь-які інші форми тривалого зберігання контенту.



Co-funded by the  
European Union

## Платформи - це:

- хостери, які крім зберігання ще й розповсюджують дані (контент);
- засновані на інтерактивній участі своїх користувачів;
- надають можливість користувачам взаємодіяти між собою.



Co-funded by the  
European Union

## Як це регулювалося?

### *Директива 2000/31/ЄС про електронну комерцію*

1. Хостинг не несе відповідальності за інформацію, яка зберігається на запит одержувача послуги, якщо:

(а) він фактично не знає про незаконну діяльність або інформацію, і йому не відомі факти чи обставини, з яких випливає незаконна діяльність або інформація; або

(б) отримавши такі відомості, хостинг діє оперативно, щоб видалити або вимкнути доступ до інформації.

2. На посередників не можуть покладатися зобов'язання щодо моніторингу інформації, яку вони передають або зберігають, а також загальні зобов'язання щодо активного пошуку фактів чи обставин, що вказують на незаконну діяльність.



Co-funded by the  
European Union



## Передумови

### Що змінилося?

- монополія платформ;
- зростання впливу платформ на суспільство і фундаментальні права;
- докорінна зміна економічних відносин під впливом платформ (шерингова економіка);
- перетворення платформ із пасивних посередників в активних гравців ринку.

## Нове регулювання



Co-funded by the  
European Union

## Що нового?

- Директива 2019/2161 від 27.11.2019 про внесення змін до Директиви 93/13/ЄЕС, 98/6/ ЄС, 2005/29/ЄС та 2011/83/ЄС щодо кращого виконання та модернізації правил Союзу щодо захисту споживачів.
- Регламент 2019/1150 від 20.06.2019 про сприяння чесності та прозорості для бізнес-користувачів онлайн-посередницьких послуг.
- Регламент 2022/1925 від 14.09.2022 про конкурентні та чесні ринки в цифровому секторі (**Digital Markets Act**).
- Регламент 2022/2065 від 19.09.2022 про єдиний ринок цифрових послуг і внесення змін до Директиви 2000/31/ЄС (**Digital Services Act**).



Co-funded by the  
European Union

## Digital Services Act революція

- Що він регулює?
- Як він регулює?
- Контроль за виконанням.
- Відповідальність.



Co-funded by the  
European Union

## Що регулює DSA?

- Діяльність будь-яких онлайн посередників (простих передавачів, caching, hosting) **щодо протидії нелегальному контенту.**
- Особлива увага - онлайн платформам.



Co-funded by the  
European Union

## Що таке нелегальний контент?

- будь-яка інформація, яка не відповідає законодавству ЄС або законодавству будь-якої держави-члена:

- або сама по собі (наприклад, терористичний контент, заклики до злочинів);
- або у зв'язку з незаконною діяльністю, включаючи продаж продуктів або надання послуг (поширення приватних зображень людини без її згоди, продаж контрафактних товарів, пропонування послуг, що надаються з порушенням закону).

## Що ще, крім нелегального контенту?

- очевидно нелегальний контент - контент, який будь-який користувач вважатиме нелегальним без спеціальної експертизи;
- шкідливий контент - формально не є нелегальним, але може спричинити шкоду користувачу (користувачам).



Co-funded by the  
European Union

## Хто такі платформи?

- це хостинги, які крім зберігання інформації ще й поширюють її публіці:

- соціальні мережі (Facebook, TikTok тощо);
- онлайн маркетплейси (Amazon, Uber, Airbnb тощо).

## Що повинні робити платформи?

- модерувати контент на запит уповноважених органів влади та у випадку самостійного виявлення нелегального контенту;
- надавати користувачам можливість скаржитися на контент і реагувати на скарги;
- боротися з очевидно нелегальним контентом;
- мати дизайн інтерфейсу, що дозволяє продавцям товарів (робіт, послуг) розміщувати всю інформацію, що вимагається;
- знати, хто пропонує товари (роботи, послуги) через платформу.



Co-funded by the  
European Union

## Екстериторіальна дія DSA

Регламент застосовується до посередницьких послуг, що пропонуються користувачам, які мають місце розташування в ЄС, незалежно від місця розташування самих надавачів посередницьких послуг.

### Що означає «пропонувати посередницькі послуги» користувачам ЄС?

Послуги пропонуються користувачам ЄС, якщо посередник має істотний зв'язок з ЄС, а саме:

- або має місце реєстрації в країні ЄС;
- або має значну кількість користувачів принаймні в одній країні ЄС відносно кількості населення цієї країни;
- або спрямовує свою діяльність принаймні на одну з країн ЄС:
  - використовує мову або валюту країни ЄС
  - надає можливість замовляти товари (послуги) користувачам з цієї країни
  - використовує доменну зону ЄС або певної її країни.



Co-funded by the  
European Union

## Що означає «пропонувати посередницькі послуги» користувачам ЄС?

Послуги пропонуються користувачам ЄС, якщо посередник має **істотний зв'язок з ЄС**, а саме:

- або має місце реєстрації в країні ЄС;
- або має значну кількість користувачів принаймні в одній країні ЄС відносно кількості населення цієї країни;
- або спрямовує свою діяльність принаймні на одну з країн ЄС:
  - використовує мову або валюту країни ЄС
  - надає можливість замовляти товари (послуги) користувачам з цієї країни
  - використовує доменну зону ЄС або певної її країни.



Co-funded by the  
European Union

## Що робити посередникам?

Онлайн посередники зобов'язані призначити свого юридичного представника (фізичну чи юридичну особу) і повідомити її контактні дані уповноваженому органу в країні, де знаходиться цей представник.

*(Стаття 13 DSA)*



Co-funded by the  
European Union

## Хто контролює виконання DSA ?

- національний рівень
- загальноєвропейський рівень

## Хто і як уповноважений контролювати виконання в державах ЄС?

- Кожна держава ЄС має призначити уповноважений орган - Цифрового координатора (Digital Coordinator) до 17 лютого 2024 року.
- Контроль за дотриманням Регламенту здійснює Цифровий координатор країни, в якій розташований представник онлайн посередника, а якщо такого представника немає - контроль може здійснювати Цифровий координатор будь-якої країни ЄС.



Co-funded by the  
European Union

## Повноваження Цифрових координаторів:

- запитувати в онлайн посередників інформацію і пояснення;
- проводити перевірки онлайн посередників;
- вимагати припинення порушень Регламенту і застосовувати заходи, спрямовані на припинення;
- накладати штрафи;
- застосовувати пеню з метою стимулювати припинення порушення;
- застосовувати тимчасові заходи:
  - вимагати посередника скласти план дій щодо припинення порушення;
  - вимагати через суд призупинити доступ до ресурсу або заблокувати сайт посередника.



Co-funded by the  
European Union

## Хто уповноважений здійснювати контроль на рівні ЄС?

- Уповноважений орган - Європейська Комісія.
- Здійснює контроль щодо дуже великих онлайн платформ (VLOP) та дуже великих онлайн пошуковиків.
- Має повноваження:
  - запитувати інформацію;
  - здійснювати опитування (допит);
  - здійснювати перевірку будь-яких приміщень;
  - застосовувати тимчасові заходи припинення порушень;
  - накладати штраф або пеню для стимулювання припинити порушення.



Co-funded by the  
European Union

## Чи несуть платформи відповідальність?

### Режим «safe harbor» залишається:

1. Хостинг не несе відповідальності за інформацію, яка зберігається на запит одержувача послуги, якщо:

(a) він фактично не знає про незаконну діяльність або інформацію, і йому не відомі факти чи обставини, з яких випливає незаконна діяльність або інформація; або

(b) отримавши такі відомості, хостинг діє оперативно, щоб видалити або вимкнути доступ до інформації.

2. Посередники звільняються від відповідальності, якщо вони добросовісно та старанно проводять добровільні розслідування з власної ініціативи або вживають інших заходів, спрямованих на виявлення, ідентифікацію та видалення нелегального контенту.



Co-funded by the  
European Union

## Запроваджуються великі санкції за порушення обов'язків!

- **Цифрові координатори** накладають штраф, визначений національним законодавством, що встановлюється в межах 6 % від загального річного доходу посередника.
- **Європейська Комісія** накладає на VLOP штраф у розмірі до 6 % від загального річного доходу посередника.



Co-funded by the  
European Union

## Опитування про фундаментальні європейські цінності

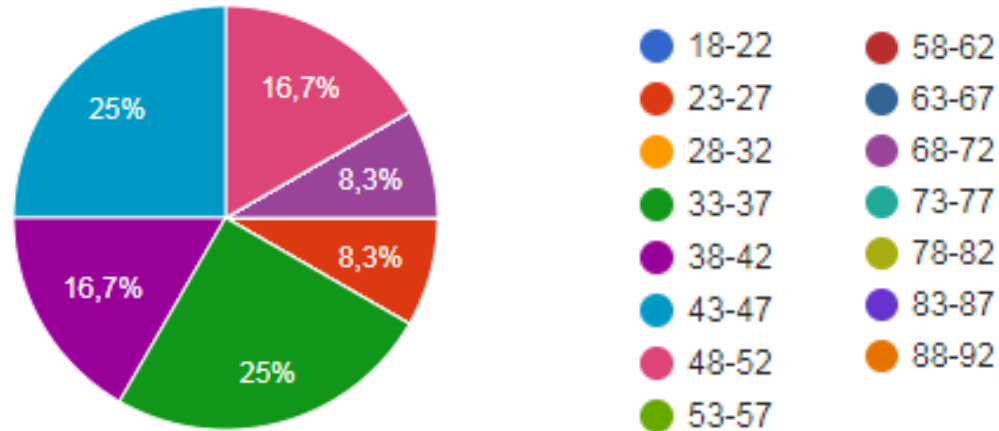
Учасників воркшопу - 59

Погодились взяти участь у анонімному опитуванні - 12

**Питання 1:** Вкажіть ваш вік?

**Відповіді:**

Вік 23-27 – 8,3%; вік 33-37 – 25%; вік 38-42 – 16,7%; вік 43-47 – 25%;  
вік 48-52 – 16,7%; вік 68-72 – 8,3%.





Co-funded by the  
European Union

## Опитування про фундаментальні європейські цінності

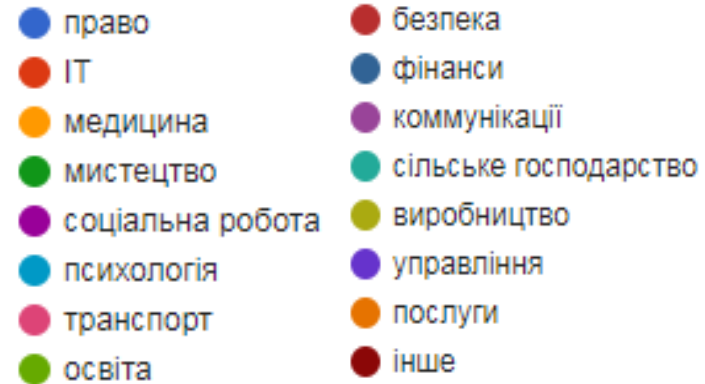
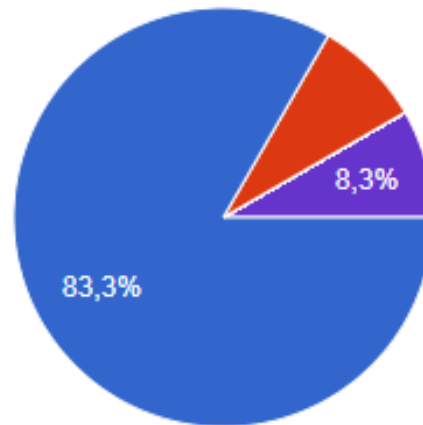
**Питання 2:** Ви займаєтеся або плануєте займатися діяльністю у сфері?

**Відповіді:**

Право – 83,3%

ІТ – 8,3%

Управління – 8,3%



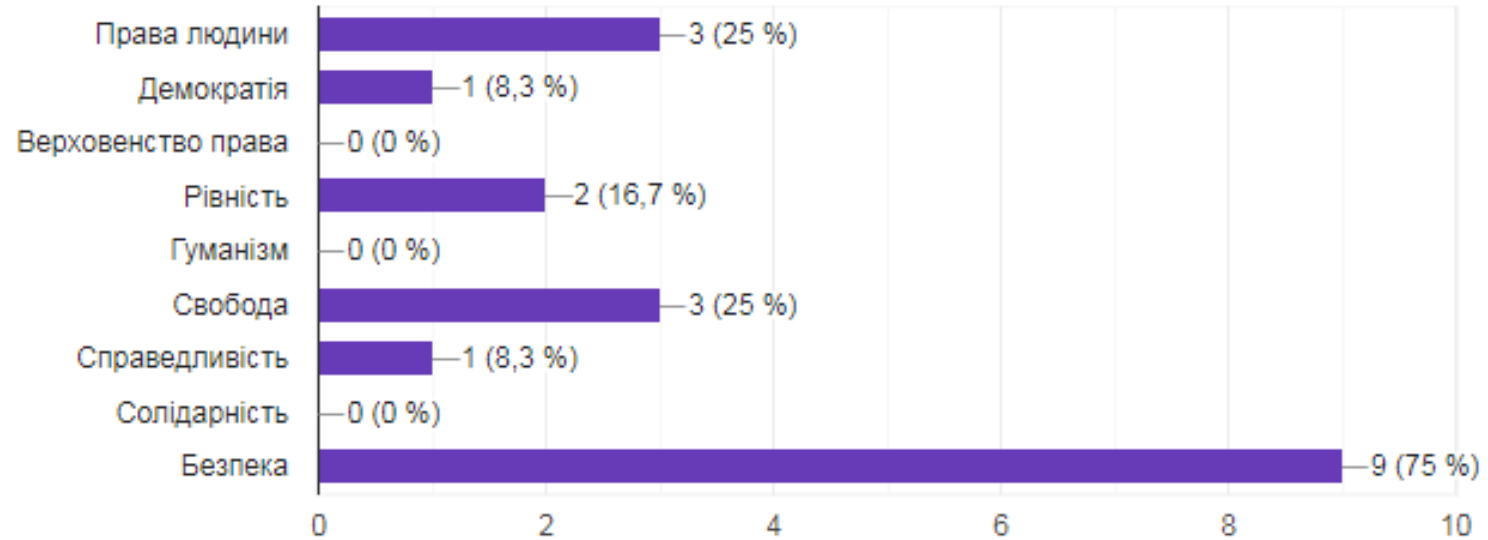


Co-funded by the  
European Union

## Опитування про фундаментальні європейські цінності

**Питання 3:** На які європейські цінності негативно вплинула цифровізація?

**Відповіді:**



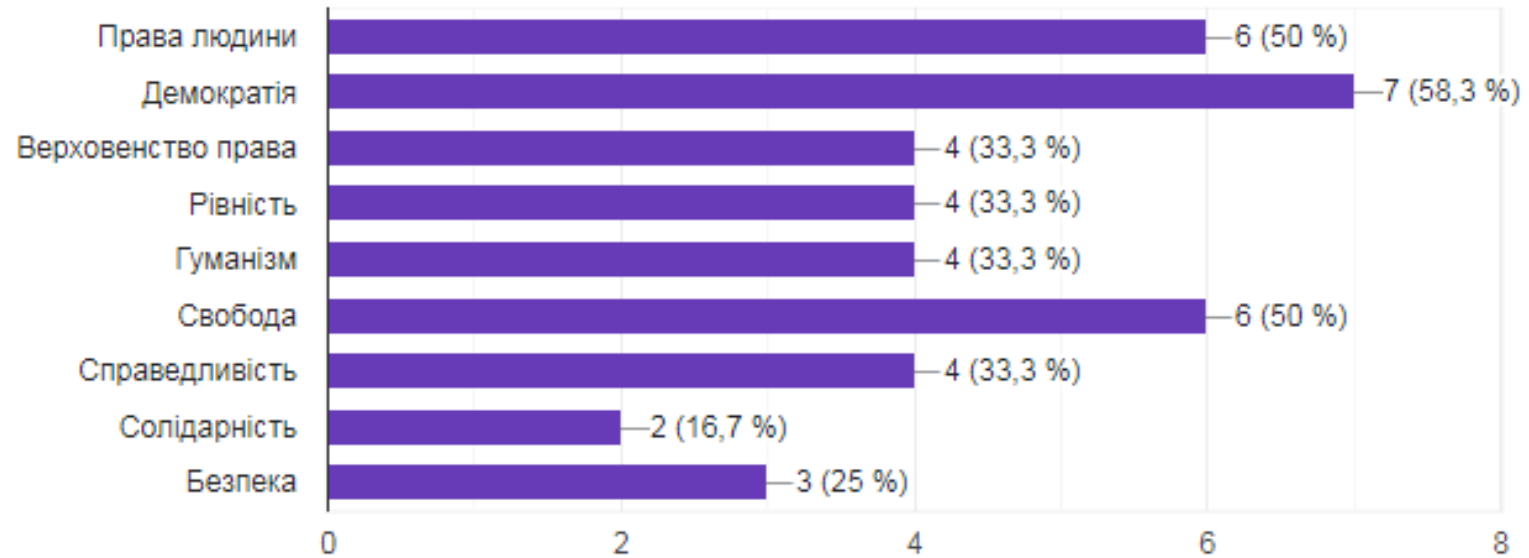


Co-funded by the  
European Union

## Опитування про фундаментальні європейські цінності

**Питання 4:** На які європейські цінності позитивно вплинула цифровізація?

**Відповіді:**





Co-funded by the  
European Union

## Опитування про фундаментальні європейські цінності

**Питання 5:** Які новації в європейському регулюванні ви вважаєте найважливішими й чому?

**Відповіді:**

- (1) Впровадження онлайн платформ щодо альтернативних способів вирішення спорів і віртуальний розгляд спорів в національних судах якісно впливає на реалізацію права на доступ до правосуддя
- (2) Правове регулювання технологій IoT, зокрема штучного інтелекту
- (3) Всі рішення щодо інтеграції України в європейський цифровий простір, оскільки це дозволяє Україні бути в тренді європейських процесів і не скотитися до цифрової диктатури. Віриться, що в умовах європейської демократії вона не має великих шансів відбутися



Co-funded by the  
European Union

(4) Я вважаю, що персональні дані - є дуже чутливим видом інформації, тому впровадження Загального регламенту про захист даних (GDPR) було відчутним кроком уперед. Крім того, готується проєкт Декларації про європейські цифрові права та принципи, також ще у 2021 році оприлюднено проєкт Регламенту щодо штучного інтелекту

(5) Демократичні цінності

(6) Захист життя людей, інформації про них під час війни

(7) Орієнтація на права людини, захист прав людини, оскільки це первинно



Co-funded by the  
European Union

(8) Для вирішення соціальних задач все більше залучаються науково-технічні та інноваційні рішення, науково-технічний розвиток визнається одним із основних джерел технічного прогресу

(9) Підхід демократичний

(10) Регуляція захисту персональних даних за допомогою GDPR

(11) Демократія

(12) Однією з найважливіших новацій в європейському регулюванні вважаю врегулювання діяльності онлайн-посередників, оскільки їх вплив надалі буде зростати (і не тільки в економічній сфері)



Co-funded by the  
European Union

Ці матеріали підготовлені командою проєкту Центр Досконалості Жана Моне “Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру”. Матеріали є частиною проєкту Центр Досконалості Жана Моне “Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру”, 101085385 – EFVDE – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH, що фінансується Європейським Союзом.

Однак висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов’язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти і культури (EACEA). Ні Європейський Союз, ні орган, що надає гранти, не можуть нести за них відповідальності.

Ви можете зв’язатися з нами за адресою [yu.s.razmetaeva@nlu.edu.ua](mailto:yu.s.razmetaeva@nlu.edu.ua)



Co-funded by the  
European Union

The training materials were prepared by the project team of The Jean Monnet Center of Excellence European Fundamental Values in Digital Era. The materials are the part of the project The Jean Monnet Center of Excellence European Fundamental Values in Digital Era, 101085385 – EFVDE – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or EACEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

You can contact us [yu.s.razmetaeva@nlu.edu.ua](mailto:yu.s.razmetaeva@nlu.edu.ua)